

'TESTAMENTTITYÖRYHMÄN' RAPORTTI

1. Perintö, työryhmän perustaminen ja toimeksianto

Muhoksen kunta on saanut haltuunsa Hilikka Lehtolan perintöomaisuuden hänen 18.9.2007 allekirjoittamansa testamentin mukaisesti.

Tätä asiaa on käsitelty Muhoksen kuntahallinnossa 4.5.2023 lähtien.

Muhoksen kunnanhallitus (Khall) on käsitellyt asiaa ja päättänyt (Khall, ptk:t 18.12.2023, §334 ja 12.2.2024, §26) perustaa työryhmän valmistelemaan toimintamalli Hilikka Lehtolan perinnön hyödyntämiseksi testamentin tahdon mukaisesti seuraavanlaisesti muotoillulla toimeksiannolla työryhmälle:

'...laatimaan testamentilla saadun omaisuuden käyttöön liittyvät ohjeistukset testamentin määräykset huomioon ottaen.' (Khall, ptk 18.12.2023, §334.)

Kunnanhallitus on tarkentanut työryhmän työskentelyn ensivaihetta seuraavasti:

'...valmistella kunnanhallituksen hyväksyttäväksi testamenttivarojen käyttöä ohjaava toimintasuunnitelma toukokuun 2024 loppuun mennessä.' (Khall, ptk 12.2.2024, §26.)

2. Työryhmän kokoonpano, nimi ja toimikausi

Valitut kunnan sidosryhmät tekivät kunnanhallituksen pyynnöstä esityksensä työryhmän jäseniksi ja varajäseniksi. Kunnanhallitus täydensi näitä esityksiä ja vahvisti (Khall, ptk 12.2.2024, §26) työryhmän kokoonpanon seuraavanlaiseksi:

Plaketti, Anu	Khall, työryhmän puheenjohtaja (varajäsen Katja Alanen)
Korkala, Lea	Muhoksen kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto (Pirkko Häikiö)
Nuutinen, Risto	Muhoksen Eläkeläiset ry (Marjatta Säävälä)
Pohjola, Kaija Leena	Eläkeliiton Muhoksen yhdistys ry (Seija Pirttikoski)

Työryhmä valitsi varapuheenjohtajakseen Lea Korkalan, sihteerikseen Riitta Karppisen ja työnimekseen 'Testamenttityöryhmä'.

Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti työryhmän toimikausi on kuluva valtuustokausi eli 31.5.2025 saakka.

3. Työryhmän työskentely

Työryhmä on kokoontunut viisi kertaa: 27.2., 19.3., 18.4., 3.5. ja 22.5.2024. Ensimmäisessä kokouksessa työryhmää 'evästivät' Muhoksen kunnanjohtaja Kimmo Hinnola ja ma. hallintojohtaja Rauno Piippo. Työryhmällä ei ole ollut nimettyä esittelijää. Puheenjohtaja ja jäsenet ovat kukin valmistelleet ja esitelleet asiat etukäteen sovitulla tavalla keskustelun ja käsittelyn pohjaksi työryhmäistunnoille. Istunnoista on laadittu muistiot. Ne ja muu valmisteluaineisto on talletettu.

Työryhmä päätti, että sen käsittelemät asiat ja käymät keskustelut ovat luottamuksellisia.

Työryhmällä on ollut käytettävissään seuraavat asiakirjat ja niiden tiedot:

- Muhoksen kunnan palveluliikenteen ja koulukuljetuksien hankinta, Tarjouspyynnön palvelukuvaus (ei pvm), sisältää mm. palveluliikenteen viikko-ohjelman
- Ostoliikenteen sopimusasiakirja 20.12.2018 (Muhoksen sosiaali- ja terveystoimen kuljetukset, Päivätoiminnan kuljetukset ja palveluliikenne Mimmi, Muhoksen kunta ja JS-Matkat Oy)
- edelliselle Lisähankintasopimusasiakirja 20.12.2022 (JS Matkat–Muhos, ajalle 1.1.-30.6.2023) sekä
- palveluliikenne Mimmin kustannustietoja 2022 (sähköposti 4.4.2024, Sanna Tuomikoski).

Työryhmän jäsenet ovat ideoineet ja listanneet hyviä testamentin määräykset täyttäviä muhoslaisten ikäihmisten palveluja testamenttivarallisuuden mahdollisina käyttökohteina. Työryhmä on keskustellut niistä ja arvioinut niitä kuin myös jo olemassaolevia ja toteutettuja ikäihmisten palveluja. Lisäksi työryhmän jäsenet ovat käyneet keskusteluja kohdassa 5 mainittujen mahdollisten palvelutoimijoiden kanssa.

4. Testamenttivarallisuuden hallinta ja hoito

Työryhmä rajasi keskustelun jälkeen tarkastelunsa ulkopuolelle po. testamenttivarallisuuden tallettamisen, sijoittamisen ja tuottovaatimuksen kysymykset ja asiat.

Työryhmä asetti kuitenkin työlleen ja esitykselleen **pohjaolettamuksen**, että

- *tätä testamenttivarallisuutta tulee hoitaa siten, että se kestää ja riittää esitettyihin kohteisiin ja palveluihin vähintään kolmen vuoden ajan.*

5. Testamenttivarallisuuden käyttö, kohteet ja palvelut

Työryhmän harkinnan mukaan seuraavat testamenttivarallisuuden käyttökohteet ja palvelut täyttävät hyvin muhoslaisten ikäihmisten ajankohtaisia palvelutarpeita testamentin määräysten ja testamenttivarallisuuden puitteissa.

1. Kuljetuspalvelut ikäihmisille. 'Mimmin bussin' toiminnan uudelleen käynnistäminen.

Vuonna 2022 'Mimmin bussin' kustannus on ollut 64.742,05€ (alv 0%). Sopimuksen mukaan 'liikennöitsijä vähentää kunnalle osoittamastaan laskusta palveluliikenteestä saamansa lipputulot'. Käyttäjän omavastuu eli kertalipun hinta on ollut 3,00€/matka (alv 0%). Lisähankintasopimuksessa 20.12.2022 sopimusajalle 1.1.–30.6.2023 mainittu 'Mimmin bussin' viikkohinta on 1.614,20€ ja päivähinta 322,84€ (alv 0%).

- *Työryhmä ehdottaa, että 'Mimmin bussin' palveluliikennetoiminta käynnistetään uudelleen pikaisesti päiväkeskusasiakkaiden ja kutsuliikenteen osalta. Lähtökohtaisesti siinä noudatetaan edelleen soveltuvin osin aiempaa Mimmi-palveluliikennetoiminnan viikko-ohjelmaa ja toimintaperiaatteita.*
- *Työryhmä ehdottaa, että po. testamenttivarallisuudella kustannetaan 50% ja Muhoksen kunnan vuosittain budjetoiduilla käyttötalousmenoilla 50% näin syntyvistä 'Mimmin bussin' kokonaiskustannuksista.*

Aiempi Mimmi-palveluliikenne on hoitanut myös Muhoksen kunnan koululaiskyytejä Honkalan ja Korivaaran koulujen osalta.

- *Työryhmä ei ota kantaa siihen, tulisiko koululaiskyytejä edelleenkin sisällyttää tähän uudelleen käynnistettävään 'Mimmin bussin' liikennepalveluun.*

2. Yhteisöllisyys, ystäväpalvelut, -piiri ja kotiavustaminen ikäihmisille.

- *Työryhmän mielestä po. testamenttivaroja voidaan hyvin perusteiden käyttöä muhoslaisten ikäihmisten ystäväpalvelukäyntien matkakuluihin ja kotiarjen avustamisen kustannuksiin seuraavien palvelutoimijoiden toimesta.*

Muhoksen SPR:n ystäväpalvelutoiminta.

Esimerkkikuvausta nykytoiminnasta, SPR Muhos. Vierailuja 1-2 kertaa/viikko yksinäisen ikäihmisen luona. Vierailijoiden palveluringissä on mukana 10 henkilöä. SPR on budjetoitu rahaa ystävätoimintaan, muttei km-korvauksiin. Ystävätoiminnassa mukana olevat kustantavat itse matkakulunsa, osa kulkee polkupyörällä. Saattajatoimintaa ikäihmisten tarvitsemiin palveluihin ei ole enää niin paljon kuin ennen.

Esimerkkilaskelmia, SPR Muhos. Kilometrit ja -kulut yhdellä ystävällä n. 900 km/vuosi ja n. 513€/vuosi. Jos käy Kylmälänkylässä kaksi kertaa kuukaudessa, niin tulee n. 2100 km/vuosi ja n. 1.197€/vuosi, kun laskentaperusteena käytetään 0,57€/km + 4snt/km/matkustaja. Ystäväpalvelutoiminnassa näillä luvuilla muodostuu matkakustannuksia esimerkiksi yhden vuoden ajalla 6 henkilöllä 6x900 km yhteensä 3.078€ + 1 henkilöllä 1x2100 km 1.197€ = 4.275€. Kolmen vuoden ajalla matkakustannuksia muodostuu näillä perusteilla 3x4.275€ = 12.825€.

- *Työryhmä ehdottaa, että po. testamenttivaroja kohdennetaan Muhoksen SPR:n ikäihmisten ystäväpalvelutoiminnan toteutuneisiin matkakuluihin 10.000€ vuosittain. Tätä rahaa ei käytetä saattajapalveluihin eikä niiden matkakustannuksiin. Summa myönnetään kahtena puolivuositaisena 5.000€ eränä. Muhoksen SPR antaa säännöllisen selvityksen näiden rahojen käytöstä. Käyttämättä mahdollisesti jäänyt osa edellisestä 5000€ puolivuositierästä siirretään osaksi seuraavaa 5.000€ puolivuositierää.*

Muhoksen 4H-järjestön senioriapupalvelutoiminta kotona asuville ikäihmisille, joilla ei ole käytössään palveluseteliä.

Esimerkkikuvausta nykytoiminnasta, Suomen 4H-liitto ja 4H-järjestö Muhos. Suomen 4H-liitto on laatinut kattavan 'tuntitaulukon', jossa nimetään ja kuvataan 4H:n tarjoamat palvelut, niiden suorittajille asetetut vaatimukset, noudatettavat työehtosopimukset ja niihin perustuvat tuntipalkat, sivukustannukset, palkkakustannukset yhteensä sekä asiakasveloitus. Tässä yhteydessä näitä 4H-palveluja käsitellään Muhoksen 4H-järjestön tasolla ja rajautuen muhoslaisille kotona asuville ikäihmisille suunnattuihin ns. senioriavun palveluihin. Ne ovat ulkoilutusta, siivousta, pyykinpesua, nurmen leikkaamista, lumitöitä, kauppa-apua ymv. konkreettisia ikäihmisten kotiarkea avustavia tehtäviä. 'Tuntitaulukon' asiakasveloituksena ikäihminen maksaa näistä palveluista 2xtyöntekijän tuntipalkan sivukuluineen+alv24%. Näin ikäihmisen tyypillisestä kotiaavustaan maksamaksi tuntihinnaksi tulee 25-30€. Muhoksen 4H-järjestöllä on tällaisten tehtävien suorittajina koululaisia ja opiskelijoita heille lakisääteisin työaika- ym. rajoituksin. Heidän työrupeamansa ovat 1-2 tunnin mittaisia tai sitten urakoita. Edellisessä asiakasveloitusesimerkissä heidän tuntipalkkansa on tasolla 8-10€.

- *Työryhmä ehdottaa, että po. testamenttivaroja kohdennetaan Muhoksen 4H-järjestön muhoslaisille kotona asuville ikäihmisille tarjoamien senioriavun palvelujen tuottamiseen. Tällöin näillä ikäihmisillä ei voi olla asiakkaina käytössään palveluseteliä senioriavun palveluihin. Vuosittainen myönnettävä summa on 10.000€, joka myönnetään kahtena puolivuositaisena 5.000€ suuruisena eränä. Nämä rahat tulee kohdentaa ja käyttää nuorten muhoslaisten 4H-senioriavun palvelujen suorittajien tuntipalkkoihin. Muhoksen 4H-järjestö antaa säännöllisen selvityksen näiden rahojen käytöstä.*

3. Omakohtaisen liikkumisen tuki ikäihmisille. Kenkien nastroitus syksyisin.

Ehdotus. Perustetaan ja organisoidaan työtoimintapaja osaksi Muhoksen kunnan vastuulle vuoden 2025 alusta tulevaa uutta TE-palvelukokonaisuutta. Sen teemapäivinä järjestetään syksyisin talvikenkien nastroitusta muhoslaisille ikäihmisille. Esimerkiksi Kempeleen työtoiminta-/työpajapalvelussa toteutettu talvikenkien nastroitus maksaa ilman asiakkaan omavastuuta 3€/kenkäpari.

- *Työryhmä ehdottaa, että po. testamenttivaroja kohdennetaan vuosittain näin organisoituna muhoslaisten ikäihmisten talvikenkien nastroittamisen kustannuksiin 1000€.*

6. Linjauksia palveluiden käynnistämiseksi ja toteutukselle

Esitetyt palvelut skaalautuvat laajuutensa mukaan eri tasoille. Työryhmän mielestä ne kaikki tulisi

- *kaikki käynnistää mahdollisimman nopeasti*
- *tarjota sitten pysyväisluonteisesti oman aikataulutuksensa mukaisesti*
- *tarjota käyttäjilleen mahdollisimman matalalla kynnyksellä sekä*
- *toteuttaa mahdollisimman kevyellä Muhoksen kunnan ja palvelutoimijoiden yhteistyöllä ja hallinnoilla.*

Palvelujen

- *tarvetta, käyttöä ja vaikuttavuutta tulee arvioida niiden jatkokehittämisen ja -tarjonnan näkökulmasta.*

Työryhmä **ei ole tarkastellut** työnsä tässä vaiheessa palvelujen edellyttämien hankintojen, mahdollisten kilpailutusten, sopimusten, volyymien eikä myöskään testamenttivarallisuuden riittämisen aikaulottuvuuden konkreettisia kysymyksiä.

Työryhmä **on valmis jatkokäsittämään** esitettyjä asioita kunnanhallituksen tekemän harkinnan, linjausten, tarkennusten ja päätösten pohjalta.

Työryhmän jatkotyön tuloksena olisi tällöin **testamenttivarallisuuden käytön sekä palvelujen hankinnan ja tuottamisen operatiivisen tason toteutussuunnitelmaehdotus** kunnanhallitukselle sisältäen tarvittavat kuntahallinnon toimielinten käsittelyn, aikataulutukset sekä palvelutoimijayhteistyön ja palvelujen käytännön toteutuksen periaatteet.

Muhoksella, 27.5.2024

'Testamenttityöryhmä'

Anu Plaketti
puheenjohtaja

Lea Korkala
varapuheenjohtaja

Risto Nuutinen
jäsen

Kaija Leena Pohjola
jäsen

Riitta Karppinen
sihteeri